KUNTALIITTO | Kommunförbundet

Lausunto
10.1.2023
475/03.01.00/2022

Kaisa Mäntynen, Paula Mäenpää, Marko Nurmikolu

tyv@eduskunta.fi

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta keskiviikko 11.01.2023 klo 11.30 /HE 303/2022 vp / kirjallinen asiantuntijalausunto

Yleistä

Työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi laajentamalla työsuojeluviranomaisen toimivaltuuksia alipalkkauksen valvonnassa. Esityksessä ehdotetaan, että kirjallinen kehotus ja velvoittava hallintopäätös voitaisiin antaa asiassa, joka koskee työnantajan velvollisuutta maksaa vähintään lain ja yleissitovan työehtosopimuksen mukaista palkkaa, jonka peruste ja määrä ovat yksiselitteisesti todettavissa. Alipalkkaukseen puuttumiseksi lakia ehdotetaan muutettavaksi myös siten, että työsuojeluviranomaisen ilmoitusvelvollisuus poliisille koskisi rikoslain mukaisia petos- ja kiskontarikoksia. Ehdotusten tavoitteena on tehostaa työntekijöiden palkkausta koskevien säännösten noudattamista työmarkkinoilla.

Ehdotetun työsuojeluviranomaisen ilmoitusvelvollisuuden kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ja rakennusvalvontaviranomaiselle tavoitteena on tehostaa ja yhdenmukaistaa tiedonkulkua toimivaltaisten viranomaisten välillä ja tällä tavoin osaltaan edistää sisäilma-asioista aiheutuvien terveyshaittojen korjaamista rakennuskannassa.

Kuntaliiton lausunto

Rakennusten sisäilmastoon liittyvissä kosteus- ja homevauriotilanteissa on kohteita, joita valvoo useampi toimivaltainen viranomainen. Esimerkiksi koulut, päiväkodit ja sairaalat ovat rakennuksia, joiden olosuhteita valvovat useat eri viranomaiset. Hallintolain (434/2003) 10 §:n mukaan viranomaisten on toimivaltansa rajoissa ja asian vaatimassa laajuudessa avustettava toista viranomaista tämän pyynnöstä hallintotehtävän hoitamisessa sekä muutoinkin pyrittävä edistämään viranomaisten välistä yhteistyötä.

Suomen Kuntaliitto
www.kuntaliitto.fi
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
www.kommunforbundet.fi
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi

Työsuojeluviranomaiset valvovat työturvallisuuslain ja sen nojalla annettujen alemman asteisten säädösten noudattamista. Työturvallisuuslaki rakentuu periaatteelle, jonka mukaan nimenomaan työnantajan vastuulla on huolehtia työntekijöidensä turvallisuudesta ja esimerkiksi siitä, että työpaikan työ- ja toimitilat täyttävät työturvallisuuslain ja muiden alemman asteisten työ-turvallisuussäädösten vaatimukset. Työsuojeluviranomainen voi siis lähtökohtaisesti käyttää toimivaltaansa ja kohdistaa velvoittavat päätöksensä vain työnantajana toimivaan tahoon.

Nykyisen valvontakäytännön perusteella työpaikkojen sisäilmastoa koskevat ongelmat saadaan pääosin selvitettyä ja ratkaistua työsuojeluviranomaisen käytössä olevin valvontatoimenpitein. Työsuojeluviranomaisen ilmoituksia terveydensuojelu- ja rakennusvalvontaviranomaisille tehtäisiin em. perusteluilla vuosittain joitakin kymmeniä koko valtakunnan alueella.

Ehdotetulla muutoksella ei muutettaisi tai laajennettaisi kunnan terveydensuojeluviranomaisen tai rakennusvalvontaviranomaisen nykyisiä velvollisuuksia. Viranomaiset tekisivät saadun ilmoituksen pohjalta arvion mahdollisista toimenpiteistä terveydensuojelulain sekä maankäyttö- ja rakennuslain pohjalta.

Kuntaliitto huomauttaa, että kunnan terveydensuojelu- ja rakennusvalvontaviranomaiset arvioivat oman toimivaltansa puitteissa aiheuttaako työsuojeluviranomaisen ilmoitus toimenpiteitä. Lakiehdotuksessa ei oteta kantaa viranomaisten tiedonsaantioikeuteen (mm. sisäilman laatua koskevat tutkimukset) työsuojeluviranomaisen ilmoittaessa rakennuksen sisäilmastoa koskevista ongelmista. Viranomaisten tiedonsaantioikeus on hyvä täsmentää lakiehdotuksessa, jotta terveyshaittojen korjaaminen rakennuskannassa tehostuu ehdotuksen mukaisesti.

SUOMEN KUNTALIITTO

Kaisa Mäntynen
Erityisasiantuntija, ympäristöterveys